

území dnešného Slovenska. Životná cesta syna dvorského maliara Johanna Georga Umstatta totiž viedla cez Trnavu, kde študoval u jezuitov, do dnešnej Bratislavy (pôsobil tu ako člen kapely prímasa Imricha Esterházyho) a neskôr do Brna, Drážďan a Bambergu, kde bol v službách tamojších biskupov. Zaznamenané flautové koncerty predstavujú presvedčivý dokument Umstattových hudobníckych schopností. Ukončenie *Koncertu A dur* menuetom s triom zodpovedá staršiemu suitovému riešeniu formy, rovnako však môže znamenať hľadanie „ineho“ skladateľského riešenia. Zaujme aj nápadný tonálny kontrast v *Koncerte G dur*, v ktorom *Adagio* ani *Andante* neposkytujú interpretovi priestor na vlastnú ornamentáciu. Umstattove koncerty sú dramaturgicky vhodne doplnené tromi z *12 fantázií pre flautu senza basso* (č. 2 TWV 40:3, č. 6 TWV 40:7, č. 8 TWV 40:9) Georga Philippa Telemanna, ktoré boli v čase svojho publikovania (30. roky 18. storočia) mimoriadne populárne. Ide o technicky pomerne náročné skladby vyžadujúce si schopnosť narábania s „latentným“ continuum, navodenia dojmu kontrastu (napr. *Allegro* z č. 6), ako aj vyrovnania sa s rozličnými štýlovými vrstvami (idiomatika dobových tancov, ľudovej hudby, talianskeho štýlu...). Flautistka Barbora Gálová interpretuje Telemanna aj tri pôvabné Umstattove koncerty štýlovo i poeticky, so zmyslom pre frázu a artikuláciu. K presvedčivému dojmu z nahrávky, okrem sólistky, rovným dielom prispieva i päťica skúsených a zanietených hudobníkov: huslista Pavel Bogacz a Radomír Cikaricis, violončelista Karolína Hurayová, kontrabasista Marián Bujňák a čembalistka Agnes Ferienčíková.

Ingeborg ŠIŠKOVÁ

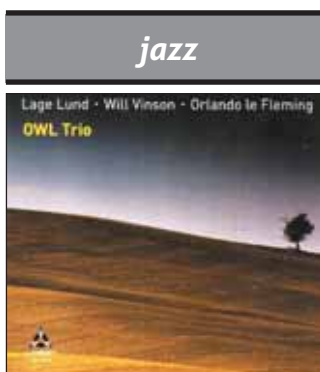

Ivan Ilić The Transcendentalist Heresy Records 2014

Pri súčasnej tendencii zlučovania a pohlcovania malých vydavateľstiev veľkými koncernmi, ktoré stavajú svoj marketing na hviezdach dokola nahrávajúcich overený repertoár, je vždy vzrušujúce siahnúť po titule ne-

závislého labelu, ktorý často dokáže prevkapiť. Preto bolo zaujímavé vypočuť si nahrávku amerického klaviristu srbského pôvodu Ivana Ilića s názvom *The Transcendentalist*, ktorá vyšla v malom írskom vydavateľstve Heresy Records. Ivan Ilić nie je u nás príliš známe meno, no jeho nahrávky sú vždy zaujímavé, hlavne tým, že často uvádza relatívne málo hrávané diela (Godowski) alebo klavirne diela mladých autorov (Metcalf, Tymoczko). Pri jeho aktuálnom CD zaujala na prvý pohľad už dramaturgia, ktorá kombinuje kompozície Skriabina, Cagea, Feldmana a mladého amerického skladateľa Scotta Wollschlegera. Ilić vo výbere zo Skriabinových *Prelúdií* a skladbách *Rêverie*, *Guirlandes* či *Poème languide* síce ponúka logickú formovú výstavbu diel, celkovo však jeho hra pôsobí, akoby bol klavír pod jeho rukami iba akými „obligátnym“ nástrojom. V Skriabinovi absentujú pestrosť a farebnosť tónu, rozlišovanie mnohovrstvovosti hlasov, poézia a mágia ustupujú značne do úzadia v prospech racionálnej a konštruktívnej vízie. Ani Cageove diela *Dream* a *In a Landscape*, plné očarujúcej harmonickej jednoduchosti a priezračných melodických línií, neznejú presvedčivo, najmä diskant sa topí vo fádnom zvukovom obale a trochu mechanickom prevedení. Rozpačitý dojem čiastočne vylepšuje zaujímavá, meditatívna skladba Scotta Wollschlegera *Music Without Metaphor*. Ilić si však nechal prevkapiť čerešničku na záver, v ktorom nakoniec predsa len „vyšiel s farbou von“ a dovedy absentujúce prvky tónovej kultúry a farebnosti poslucháčovi ponúkol. V skladbe *Palais de Mari* Mortona Feldmana, vyše dvadsaťminútovej kompozícii z roku 1986, interpret predvádza svoje hráčske schopnosti asi najpresvedčivejšie. Rozsiahle plochy Feldmanových opustených bezútešných akordov, ktoré občas prevkapia tonálnym nádychom, znejú v čarovnom, ospalivom opare a Ilićovi sa tu podarilo ilúziu transcendentna výstižne naplniť. Jeho úspech možno tkvie práve v emocionálnej zdranlivosti, odstupe a snahe o nekomplikovanosť. Napriek mierne špekulatívnej dramaturgii albumu, snahe bookletu o trochu ťažkopádne prepájanie transcendentálnych prvkov v dielach uvedených autorov i kolísavej kvalite interpretácie, CD stojí za vypočutie, najmä kvôli Feldmanovi, ktorý sa nahráva zriedkavo.

Peter KATINA

OWL Trio Losen Records 2013 distribúcia Hevhetia

Nórsky vydavateľstvo Losen Records prináša skutočnú lahôdku v podobe komorného jazzového tria OWL (Lage Lund – gitara, Will Vinson – saxofón, Orlando le Fleming – kontrabas). Všetci traja hráči patria k prominentným postavám newyorskej progresívnej jazzovej scény, v tomto projekte sa však ukazujú v decentnejšom svetle. Nórsky gitarista Lage Lund začal po víťazstve na Medzinárodnej súťaži The Ioniousa Monka v roku 2005 systematicky budovať hviezdnu kariéru a stal sa jedným z najvýraznejších jazzových gitaristov súčasnosti. Jeho prínos spočíva v technickej brilancii, prepracovanej harmonickej hre nadväzujúcej na koncept Kurta Rosenwinkela i vo zvukovej lyrickosti odkazujúcej na Jima Halla. Aj Angličania Vinson i le Fleming sa úspešne etablovali na newyorskej scéne. Pôsobenie so slávnymi hráčmi ako Gonzalo Rubalcaba, Antonio Sanchez, Jonathan Kreisberg, či Branford Marsalis, ale aj nahrávanie vlastných albumov im otvorilo brány celosvetovej popularity. K vzniku tria OWL sa viaže zaujímavý príbeh: producent a fotograf Jimmy Katz pri fotografovaní Pata Methenyho na projekt *Orchestrion* objavil akusticky pozoruhodný priestor opusteného brooklynského kostola. Zaujaty neobyčajným zvukom oslovil hráčov, ktorí sa dobre poznali, no v takomto zložení predtým nehrali. Trio bez zdĺhavých príprav vyprodukovalo obdivuhodný debut. Je zložený prevažne zo štandardov a troch voľne improvizovaných skladieb. Z CD doslova sršia spontánnosť, dokonalá súhra a kreativita, výsledok atmosférou pripomína komornú intimitu nahrávok Paula Desmond a Jimom Hallom zo 60. rokov. Skvelo swingujúce skladby s nádherným spevným saxofónom Willa Vinsona ako *Morning Glory* (Duke Ellington), *Dear Lord* (John Coltrane) či *From this Moment on* (Cole Porter) sú naozajstnými klenotmi albumu. Štandardy *I Should Care* a *Yesterdays*

zasa vynikajú neobyčajným polyrytmickým spracovaním. Pôvodná skladba *Churchgoing* zaujme hypnotizujúcou minimalistickou témou a následnými kontrapunktickými vrstvami. Gitarové sóla i harmonickej štruktúry Lageho Lunda doslova vyrážajú dych. Absolútna hudobná, zvuková, rytmická ako aj improvizovaná dokonalosť každého momentu albumu, ktorý OWL trio nahralo naživo bez strihu, zväčša ako prvý či druhý take, svedčí o neobyčajnej vyspelosti hráčov. Vynikajúce CD určite poteší priaznivcov kvalitného jazzového mainstreamu.

Miroslav ZAHRADNÍK

douBt „Mercy, Pity, Peace & Love“ douBT/MoonJune records 2012 distribúcia Hevhetia

Najprogresívnejšia kapela newyorského vydavateľstva MoonJune records – douBt prichádza po úspešnom uvedení debutového CD *Never pet a burning dog* (2010) s novou nahrávkou *Mercy, Pity, Peace & Love*. Názov albumu je odvodený z ilustrovanej zbierky básní *Songs of Innocence and Experience* (1789) básnika, maliara, grafika a mystika Williama Blakea. Titul sa dočkal mnohých zhudobnení (Benjamin Britten, Ralph Vaughan Williams, John Tavener) a svoju mimohudobnú inšpiráciu v ňom našla aj medzinárodná formácia douBt. Belgický gitarista a skladateľ alternatívnej hudby Michel Delville (gitara, gitarový syntetizér, sample), Američan Tony Bianco (bicie, sekvencer) a Brit Alex Maguire (klávesy, sekvencer) medzi svoje žánrové vzory zaraďujú celú plejádu hudobných ikon 20. storočia (Jimi Hendrix, Terje Rypdal, King Crimson, Stevie Wonder či Igor Stravinskij a Olivier Messiaen). Štýlový odkaz psychedelickej progres rockovej britskej scény 70. rokov, ako aj legendy jazz fusion – kapely Soft Machine – experimentálnych jazzrockových projektov Tonyho Williama (Lifetime), či Davisovho elektrického →